

**ВПЛИВ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014 РОКУ
НА ДИНАМІКУ САМОГУБСТВ МОЛОДОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ**

Біляков Андрій Миколайович

Михайличенко Борис Валентинович

д.м.н., проф.

проф. каф. судової медицини та мед. права

Національний медичний університет

Личман Тамара Василівна

В.о. начальника ДУ

«Головного бюро СМЕ МОЗ України»

м. Київ, Україна

Анотація: загарбницькі російські військові дії по відношенню до територіальної цілісності України є суттєвим суспільно-стресовим фактором, який спричинює психоемоційне напруження населення. В статті проведено аналіз самогубств в Україні серед молодого населення протягом п'яти років з початку відкритої військової агресії Росії.

Ключові слова: самогубство, війна, переселення, суспільство, стрес

За даними ВООЗ в світі щорічно кількість самогубств сягає 800 тис., тобто кожні 40 секунд гине одна людина [1]. Реальні показники є більшими, адже часто суїцид є осудним з позиції суспільної моралі та релігії та протизаконним [2, с.1372]. Щорічно 10 вересня Міжнародною асоціацією щодо запобігання самогубств (МАПС) спільно з ВООЗ проводиться всесвітній день запобігання самогубствам.

Відомо, що кількість самогубств корелює з економічними та соціальними показниками суспільства [3, с. 536]. В 2016 році самогубства стали другою провідною причиною смерті серед людей молодого віку 15-29 років в всесвітніх

глобальних масштабах. Тому довготривала російська військова агресія в Україні, яка спричинила війну та масштабне переселення, є потужним суспільно стресовим фактором, який впливає на кількість самогубств.

Аналіз частоти випадків померлих в Україні внаслідок самоушкодження за 2014-2018 роки в залежності від статі серед осіб молодого віку до 19 років та від 20 до 39 років виявив їх коливання віком до 19 років з максимальною кількістю в 2015 році не змінюючи співвідношення між чоловіками та жінками, де чоловіків було майже на 2/3 більше. В віці 20-39 років відмічалось стабільне зменшення їх кількості, а співвідношення між чоловіками та жінками збільшилося до 4/5, що зображено на рис. 1-2.

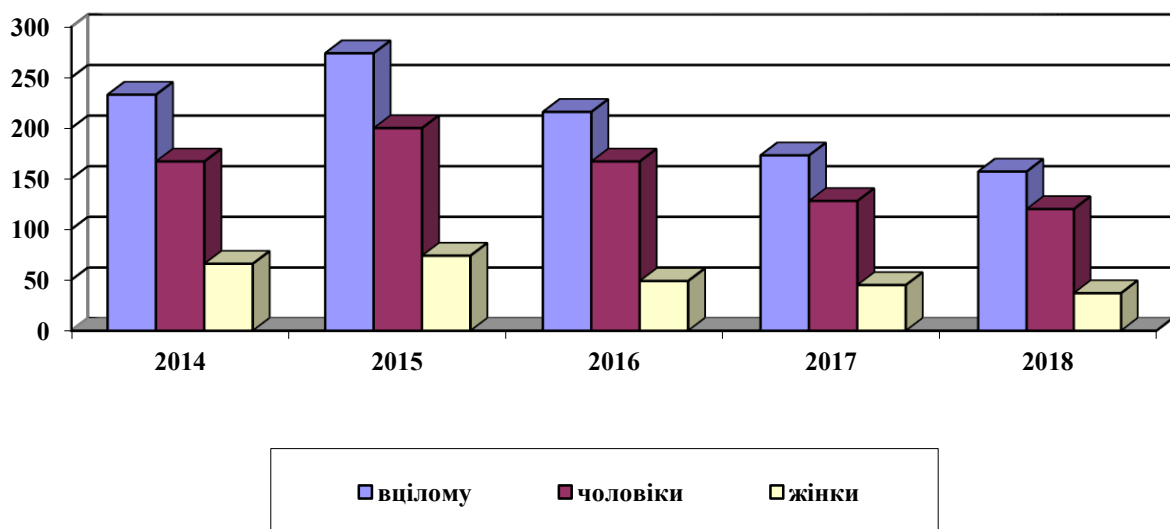


Рис. 1. Розподіл самогубств в Україні віком до 19 років за 2014-2018 роки залежно від статі

Кількість самогубств в Україні віком 20-39 років в 2014-2018 роках в цілому та в залежності від статі було розподілено наступним чином, як це зображено на рисунку 2.

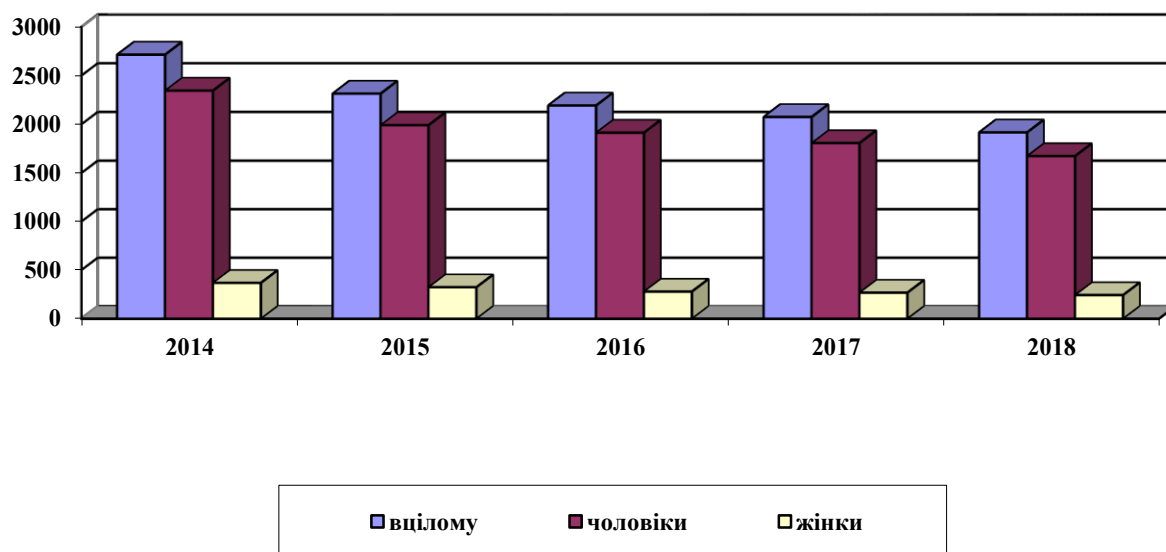


Рис.2 Розподіл самогубств в Україні віком 20-39 років за 2014-2018 роки залежно від статі

Відсоток самогубств до загальної кількості смертності в досліджуваних вікових групах зображено на рис. 3

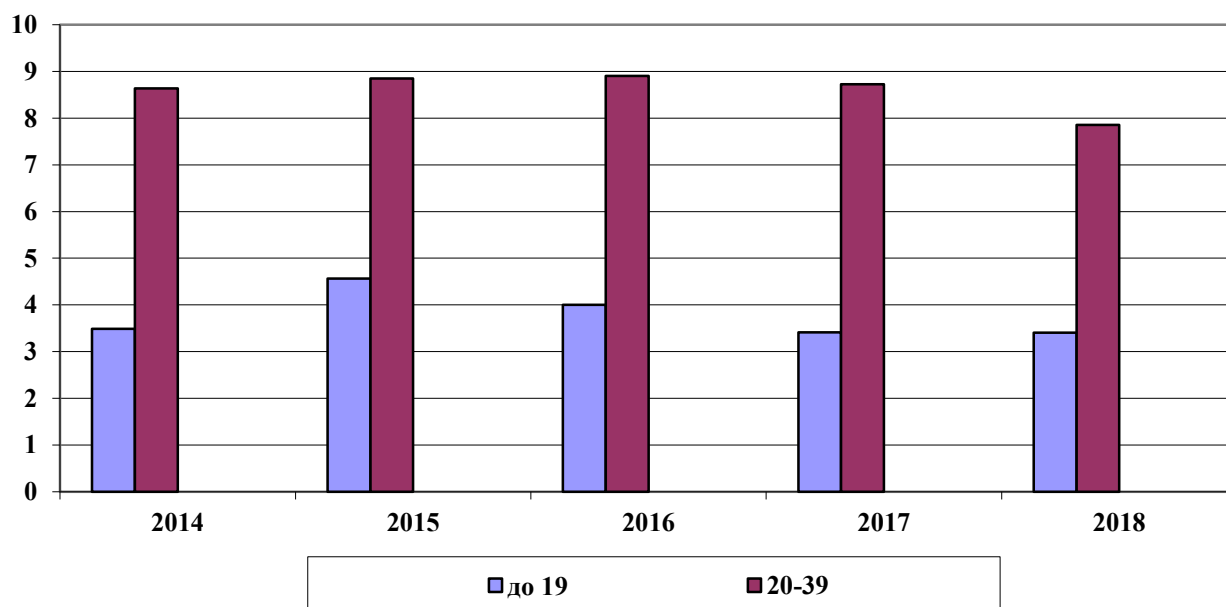


Рис. 3. Відсоток самогубств від кількості смертності в 2014-2018 р.

Відсоток самогубств до загальної кількості проживаючих в досліджуваних вікових групах зображено на рис. 4.

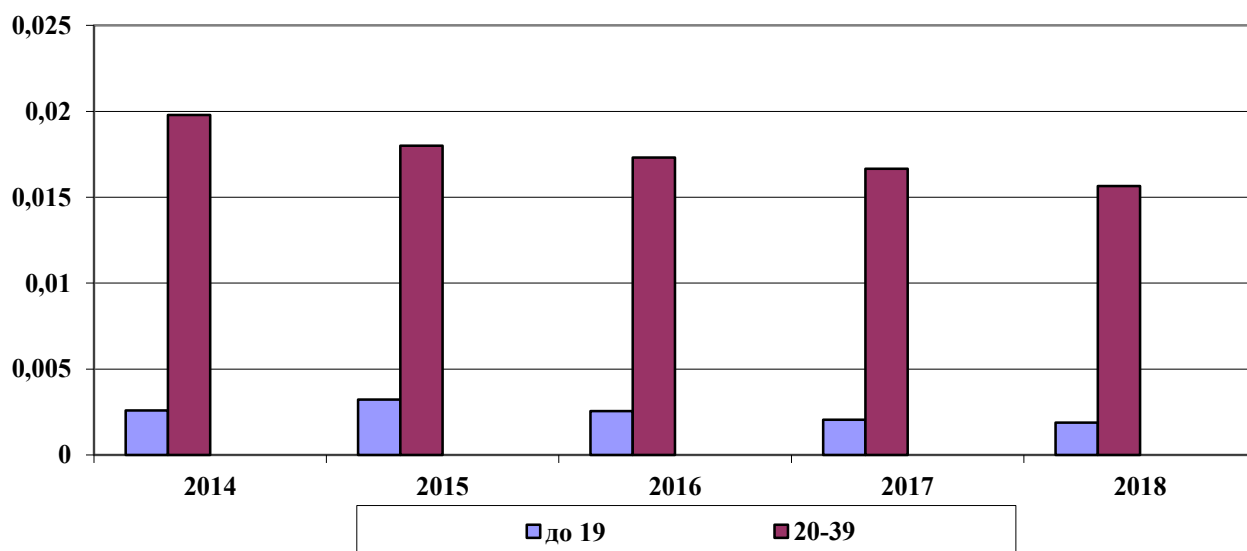


Рис. 4. Відсоток самогубств від кількості проживаючих в 2014-2018 р.

Аналіз результатів показав, що в 2015-2016 роках в вікових групах до 19 років та 20-39 років зростала кількість самогубств, причому в кількісному співвідношенні, лідуючі позиції зі значним відривом мала вікова група 20-39 років.

Щодо співвідношення до проживаючих, відмічалось, що в 2015 році спостерігалось зростання кількості самогубств в вікових групах до 19 років з подальшим їх зменшенням, натомість, як в віковій групі 20-39 років їх кількість зменшувалась.

Таким чином, суспільно-стресовий фактор у вигляді відкритої військової агресії Росії призвів до збільшення кількості самогубств серед осіб віком до 19 років в наступний рік від її початку зі стабілізацією в подальшому.

Натомість в віковій групі 20-39 років кількість самогубств збільшилась безпосередньо в рік початку бойових дій з наступним стрімким зменшенням. Це потрібно враховувати при розробці державного багато селективного підходу щодо запобігання самогубству.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Предотвращение самоубийств. Глобальный императив. Женева: ВОЗ; 2014. Режим доступа <https://www.who.int/topics/suicide/ru/>
2. Hawton K. Suicide / K. Hawton, K. van Heeringen // Lancet. – 2009. – Vol. 373. – P. 1372-1381.
3. Changes in the geography of suicide in young men: England and Wales 1981–2005 / D. Gunnell, B. Wheeler, S. S. Chang [et al.] // J. Epidemiol. Community Health. – 2012. – Vol. 66. – P. 536-543.